

Prof. UAM dr hab. Irena Mamczak-Gadkowska – w jubileusz 65-lecia urodzin

W 2017 r. prof. UAM dr hab. Irena Mamczak-Gadkowska, wieloletnia członkini Komitetu Redakcyjnego „Poznańskiego Rocznika Archiwalno-Historycznego” oraz inicjatorka wywodzącego się z niego „Przeгляdu Archiwalno-Historycznego”, obchodziła rocznicę 65-lecia urodzin. Jubileusz ten, jak każdy okrągły, stanowi naturalną okazję do wspomnień i podsumowań. Korzystając z okazji, chcemy pochylić się nad postacią Jubilatki oraz jej dorobkiem, zarówno naukowym, jak i dydaktycznym.

Irena Mamczak, córka Mariana i Stanisławy z domu Mądrej, urodziła się 23 marca 1952 r. w Parzynie w powiecie ostrzeszowskim. W 1959 r. rozpoczęła naukę w miejscowej szkole podstawowej, by następnie kontynuować ją w Liceum Ogólnokształcącym w Ostrzeszowie. W 1971 r. podjęła studia historyczne w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Opolu, gdzie pozytywnie zaliczyła dwa pierwsze lata studiów. Chęć ukończenia jednolitych studiów magisterskich oraz szerokie zainteresowania historyczne i archiwalne skłoniły Jubilatkę do podjęcia dalszej, trzyletniej nauki na Wydziale Filozoficzno-Historycznym Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Wspomniane już zainteresowania archiwalne były widoczne w działalności naukowej Jubilatki od początku studiów na UAM. Od przybycia do Poznania uczestniczyła w proseminarium i seminarium prowadzonym w Zakładzie Archiwistyki Instytutu Historii UAM przez doc. dra hab. Franciszka Paprockiego. Na studiach specjalizowała się przede wszystkim w zakresie teorii i historii polskiej archiwistyki. Jej główne wysiłki badawcze koncentrowały się wokół dwóch tematów: historii regionu wielkopolskiego w XX w. oraz poznania roli i wkładu poznańskiego środowiska naukowego do rozwoju polskiej teorii i praktyki archiwalnej. Efektem podjętych przez nią badań była obroniona 8 czerwca 1976 roku praca magisterska, zatytułowana

Spuścizna rękopiśmienna Józefa Paczkowskiego (1861-1933), Dyrektora Archiwów Państwowych i Profesora Uniwersytetu Poznańskiego. Pracę tę należy uznać za pierwsze monograficzne opracowanie sylwetki zasłużonego dla archiwistyki polskiej naukowca. Studia ukończyła w roku 1976 z wynikiem bardzo dobrym już jako absolwentka Wydziału Historycznego UAM.

Po zamknięciu etapu studiów Irena Mamczak postanowiła związać swoje życie naukowe i zawodowe z poznańską Alma Mater. W krótkim czasie po uzyskaniu dyplomu podjęła pracę na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, najpierw jako asystentka stażystka (od 1976 r.), a następnie jako starsza asystentka (od 1978 r.). Jako opiekunka studenckich praktyk archiwalnych poznała wówczas prawie wszystkie polskie archiwa państwowe. Równocześnie z wykonywaniem pracy dydaktycznej Jubilatka prowadziła badania naukowe oraz gromadziła doświadczenie w codziennej pracy archiwistki. W tej ostatniej, pierwsze szlify zdobywała m.in. w poznańskim Archiwum Państwowym pod okiem doc. dr Ireny Radtke. W swoich badaniach szczególną uwagę poświęcała dalszej analizie życia i twórczości prof. Józefa Paczkowskiego, którego dorobek i wkład w rozwój polskiej sieci archiwalnej w okresie międzywojennym stał się tematem przygotowywanej przez nią dysertacji doktorskiej. W pierwszej fazie praca powstawała pod czujną opieką mistrza Jubilatki doc. dra hab. Franciszka Paprockiego, a po Jego śmierci otwarcie przewodu (1979) nastąpiło już pod opieką naukową doc. dra hab. Bernarda Piotrowskiego. Publiczna obrona pracy, zatytułowanej *Wkład Józefa Paczkowskiego do rozwoju archiwistyki polskiej* miała miejsce 8 stycznia 1984 r. Kilka lat później, nakładem Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych, została opublikowana.

W kolejnych latach, już jako adiunkt, Irena Mamczak-Gadkowska z pełnym zaangażowaniem poświęciła się pracy dydaktycznej, wprowadzając studentów w skomplikowane i na pierwszy rzut oka często niezrozumiałe arkana podstaw archiwistyki, metodyki archiwalnej, neografii gotyckiej, a w późniejszym czasie m.in. historii archiwów i funkcjonowania archiwów zagranicznych. Przez wiele lat Jubilatka sprawowała także opiekę nad Studenckim Kołem Naukowym Stowarzyszenie Archiwistów Polskich oraz organizowała studenckie praktyki zawodowe. Niezależnie od prowadzenia dydaktyki, prof. Mamczak-Gadkowska poszerzała swoją wiedzę archiwalną. W roku akademickim 1993/1994 jako stypendystka Deutsche Akademische Austauschdienst (DAAD) odbyła staż w Szkole Archiwalnej w Marburgu, zapoznając się z programem i sposobami kształcenia archiwistów w Niemczech oraz metodyką archiwalną archiwów niemieckich, a zdobytą wówczas wiedzę wielokrotnie wykorzystywała w dalszej pracy naukowej.

W toku kariery Jubilatka podejmowała badania z zakresu źródłoznawstwa i regionalistyki, biografistyki, szkolnictwa i edukacji archiwalnej w Polsce i na świecie, teorii i metodyki archiwalnej oraz szeroko rozumianego archiwo-

znawstwa, których efekty publikowała w polskich i zagranicznych czasopiśmie specjalistycznych. Prof. Mamczak-Gadkowska jest także współautorką popularnego, kilkakrotnie wznawianego podręcznika *Metodyka pracy archiwalnej*, z którego wiedzę czerpały i nadal czerpią liczne pokolenia studentów. W szerokim spektrum zainteresowań badawczych szczególnie bliska była Jubilatce tematyka budowy i rozwoju polskiej sieci archiwalnej okresu międzywojennego. Zgłębianiu zagadnienia poświęciła kilka lat pracy, przeprowadzając kwerendy w archiwach polskich i zagranicznych. Ukoronowaniem jej badań w tym zakresie było opublikowanie rozprawy pt. *Archiwa państwowe w II Rzeczypospolitej*. Praca ta stała się podstawą do habilitacji i stanowi obszerną monografię na temat historii, organizacji i działalności polskich archiwów państwowych w określonym tytule okresie. Dzięki niej prof. Irena Mamczak-Gadkowska uzyskała dnia 19 czerwca 2006 roku tytuł doktora habilitowanego nauk humanistycznych. Kolejnym etapem kariery zawodowej było nadanie Jubilatce tytułu naukowego profesora nadzwyczajnego Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (2010 r.).

Podczas pracy zawodowej prof. Mamczak-Gadkowska pełniła różne funkcje zarówno w kraju, jak i w środowisku międzynarodowym. Zasiadała m.in. w Komisji do spraw Oceny Materiałów Archiwalnych przy Naczelnym Dyrektorsze Archiwów Państwowych, Radzie Archiwalnej i zarządzie Sekcji Edukacji Archiwalnej Stowarzyszenia Archiwistów Polskich, której aktywnym członkiem jest do dzisiaj. Działa także aktywnie w Sekcji Edukacji Archiwalnej i Szkolenia Międzynarodowej Rady Archiwów (International Council on Archives, Section for Archival Education and Training – ICA/SAE). W latach 1996-2000 wchodziła w skład Komitetu Wykonawczego tej Sekcji, co pozwoliło jej brać czynny udział w organizowanych corocznie sympozjach oraz międzynarodowych badaniach z zakresu kształcenia archiwalnego. Zdobywając zagraniczne doświadczenia, prof. Mamczak-Gadkowska nie zapomniała o środowisku lokalnym, czego przejawem jest m.in. pełnienie funkcji przewodniczącej Rady Archiwum Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (od 2002 r.). Jubilatka angażowała się także w prace redakcyjne różnych czasopiśmie specjalistycznych, m.in.: „Archeionu”, „Poznańskiego Rocznika Archiwalno-Historycznego”, „Przeglądu Archiwalno-Historycznego” oraz holenderskiego „Archival Science”. Pod jej redakcją ukazywały się także ważne publikacje z zakresu szeroko rozumianej archiwistyki.

W wirze pracy naukowej Jubilatka znalazła też czas dla rodziny. Jeszcze przed obroną doktoratu poślubiła absolwenta poznańskiego Wydziału Prawa UAM, a obecnie jego profesora Tadeusza Gadkowskiego, z którym wychowała dwóch synów: Andrzeja i Aleksandra.

Opisując postać prof. Mamczak-Gadkowskiej, nie można pominąć Jej zaangażowania w życie Zakładu Archiwistyki. Jest nie tylko jego kierownikiem, ale także „dobrym duchem”, który z troską pochyla się nad każdym proble-

mem, a kiedy trzeba, z zaangażowaniem broni jego interesów. We wszystkich podejmowanych działaniach ma na celu dobro pracowników oraz studentów. Bezinteresowną chęcią pomocy i troską od lat zjednuje sobie kolejne pokolenia współpracowników oraz młodych żaków. W codziennych kontaktach Jubilatka pozostaje przede wszystkim osobą niezwykle ciepłą. W Jej gabinecie zawsze można liczyć na fachową poradę oraz filiżankę herbaty osłodzonej dobrym słowem. Nie dziwi więc fakt, że wysoka liczba wypromowanych przez prof. Mamczak-Gadkowską studentów systematycznie rośnie. Jej udziałem są nie tylko ich osiągnięcia z dziedziny archiwistyki, lecz również na niwie sportu. Czy jest to nowa pasja Jubilatki? Od kilku już lat bowiem jest także opiekunką studenckiej ekipy piłkarskiej Zakładu Archiwistyki UAM, odnośzącej coraz większe sukcesy.

Zuzanna Jaśkowska-Józefiak

Wykorzystane źródła:

Archiwum UAM, Akta studenckie, sygn. 640/926

Archiwum UAM, Akta doktorskie, sygn. 729/11

Archiwum UAM, Akta habilitacyjne, sygn. 1095/2

Prace obronione pod kierunkiem prof. UAM dr hab. Ireny Mamczak Gadkowskiej

Prace doktorskie

2015

Jaśkowska Zuzanna, *Archiwa najstarszych uniwersytetów w Hiszpanii: organizacja, zasób, działalność*, ss. 226.

Wojciechowski Przemysław, *Ochrona i konserwacja zasobu w archiwach państwowych w Polsce*, ss. 483.

Prace magisterskie

2007

Wojcieszek Katarzyna, *Występy gościnne w Teatrze Wielkim w Poznaniu w latach 1945-1978*, ss. 191.

2010

Budzyńska Hanna, *Jan Szajbel. Historyk i archiwista*, ss. 79.

Czajka Anna, *Archiwum Uniwersyteckie we Freiburgu. Organizacja, zasób, działalność*, ss. 74.

Gularek Magdalena, *Nadzór nad narastającym zasobem archiwalnym w Wojewódzkim Archiwum Państwowym w Poznaniu w latach 1951-1975*, ss. 76.

- Kaczmarek Michalina, *Udostępnianie materiałów archiwalnych w Archiwum Państwowym w Poznaniu i jego oddziałach w latach 1975-2005*, ss. 86.
- Kajnath Jakub, *Archiwum Radia „Merkury” S.A. Regionalnej Rozgłośni Polskiego Radia w Poznaniu*, ss. 90.
- Niezborala Dorota, *Franiszek Paprocki. Historyk i archiwista*, ss. 113.
- Sokołowska Janina, *Kazimierz Śląski. Historyk i archiwista, promotor*, ss. 106.
- Stępnia Martyna, *Janusz Staszewski. Historyk i archiwista*, ss. 103.
- Wojciechowska Hanna, *Oświata, kultura i szkolnictwo w Opalenicy w latach 1945-1956*, ss. 88.
- Zmuda Adrian, *Archiwum Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu – organizacja, zasób, działalność*, ss. 65.

2011

- Bąkowski Piotr, *Muzeum Narodowe w Poznaniu w świetle prasy poznańskiej 1950-1966*, ss. 209.
- Dobrzyński Łukasz, *Powiatowe Archiwum Państwowe w Lesznie. Organizacja, zasób i działalność*, ss. 159.
- Jaśkowska Zuzanna, *Uniwersytet w Saragossie i jego archiwa*, ss. 82.
- Klapiszewska Joanna, *Park Cytadela w świetle akt zespołu archiwalnego „Społeczny Komitet Budowy Parku-Pomnika Przyjaźni Polsko-Radzieckiej i Braterstwa Broni w Poznaniu” z Archiwum Państwowego w Poznaniu*, ss. 107.
- Kłudzińska Anna, *Źródła do historii szkolnictwa wyższego w aktach Wydziału Nauki i Oświaty Komitetu Wojewódzkiego PZPR w Poznaniu*, ss. 83.
- Wąsicka Maria, *Rozwój Wydziału Filozoficznego i Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Poznańskiego w latach 1919-1939 w świetle źródeł archiwalnych*, ss. 104.
- Werner Katarzyna, *Dział Rękopisów Oddziału Zbiorów Specjalnych Biblioteki Raczyńskich w Poznaniu*, ss. 90.

2012

- Antoszak Joanna, *Jan Jachowski (1891-1977). Poznański księgarz i wydawca*, ss. 188.
- Jemielity Joanna, *Profesor Tadeusz Cyprian. Prawnik i fotograf*, ss. 121.
- Kozłowska Marta, *Teatr Wielki w Poznaniu w latach 1919-1939 w świetle materiałów archiwalnych*, ss. 161.
- Marusiak Patrycja, *Szkoły średnie ogólnokształcące w województwie poznańskim w latach 1945-1950*, ss. 114.
- Matysik Magda, *Archiwum Polskiej Akademii Nauk – Oddział w Poznaniu (1974-2010)*, ss. 90.
- Wargocka Kinga, *Archiwum Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu. Organizacja, zasób, działalność*, ss. 84.
- Wolniczak Mateusz, *Outsourcing archiwalny*, ss. 84.
- Żółtowska Katarzyna, *Spuścizna Stanisławy Jasińskiej (1898-1967)*, ss. 91.

2014

- Boniec Magdalena, *Druga wojna światowa w zbiorach fotograficznych Muzeum Śremskiego*, ss. 76.

- Matuszak-Kasprzak Joanna, *Działalność edukacyjna Muzeum Regionalnego w Jarocinie*, ss. 105.
- Mróz Monika, *Źródła do dziejów Teatru Wielkiego im. Stanisława Moniuszki w Poznaniu w okresie pruskim i w czasie okupacji niemieckiej*, ss. 55.
- Norkiewicz Krzysztof, *Postępowanie z materiałami archiwalnymi w sytuacjach kryzysowych*, ss. 122.
- Owsianna Daria Anna, *Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu. Organizacja i działalność*, ss. 106.
- Puzyrewska Agnieszka, *Archiwum Państwowe w Koszalinie*, ss. 100.
- Skrzypczak Joanna, *Działalność edukacyjna i popularyzatorska Archiwum Państwowego w Lesznie*, ss. 67.
- Wieczorek Marta, *„Archeion” – znaczenie dydaktyczne czasopisma*, ss. 89.

2015

- Rocznik-Domańska Małgorzata, *Edward Kuntze – życie i działalność na stanowisku dyrektora Uniwersytetu Poznańskiego*, ss. 146.

2016

- Prałat Klaudia, *Ochotnicza Straż Pożarna w Krzywiniu*, ss. 64.
- Chojnacka Kinga, *Muzeum Narodowe w Poznaniu w świetle prasy poznańskiej w latach 1967-1977*, ss. 102.
- Jackowska Katarzyna, *Wielkopolska Orkiestra Symfoniczna im. Karola Kurpińskiego w Poznaniu w latach 1962-1992*, ss. 89.
- Klińska Anna, *Archiwistyka w dobie rewolucji informatycznej*, ss. 95.
- Tomczak Monika, *Spuścizna profesora Witolda Jakóbczyka 1909-1986*, ss. 57.
- Wolska Jagoda, *„Archeion” w latach 1927-1939. Znaczenie naukowe czasopisma*, ss. 83.

2017

- Piskorski Michał, *Archiwum Państwowe w Poznaniu Oddział w Koninie*, ss. 218.

Prace licencjackie

2014

- Prałat Klaudia, *Archiwum Zakładowe Urzędu Miasta i Gminy w Krzywiniu*, ss. 35.
- Tomczak Monika, *Działalność edukacyjna i popularyzatorska Muzeum Regionalnego w Kościanie*, ss. 44.
- Wolska Jagoda, *Spuścizna księdza Stanisława Bęcha w Archiwum PAN – Oddział w Poznaniu*, ss. 38.

zestawiła Magdalena Heruday-Kiełczewska

Prof. UAM dr hab. Irena Mamczak-Gadkowska
Bibliografia

2016

Irena Mamczak-Gadkowska, Krzysztof Strykowski, *Zarządzanie dokumentacją na specjalności archiwistyka i zarządzanie dokumentacją na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu*, [w:] *Zarządzanie dokumentacją: badania i dydaktyka*, pod red. Roberta Degena i Marleny Jabłońskiej, Wydawnictwo Naukowe UMK, Toruń 2016, s. 139-153.

Archiwistyka cyfrowa i nauki pomocnicze historii w edukacji archiwalnej. Problemy dydaktyki archiwistyki, pod. red. Alicji Kuleckiej, [recenzent naukowy Irena Mamczak-Gadkowska], Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2016.

2015

Nowe funkcje archiwów, pod red. Ireny Mamczak-Gadkowskiej i Krzysztofa Strykowskiego, Instytut Historii UAM, Poznań 2015.

Irena Mamczak-Gadkowska, *Czterdzieści lat studiów archiwistycznych na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu*, „Przegląd Archiwalno-Historyczny” 2015, nr 2, s. 7-20.

Archiwa organizacji pozarządowych w Polsce, pod red. Tomasza Czarnoty, Marka Konstankiewicza; [recenzent naukowy Irena Mamczak-Gadkowska], Wydawnictwo UMCS, Lublin 2015.

2014

Irena Mamczak-Gadkowska, *Irena Radtke (1923-2014)*, „Archiwista Polski” 2014, nr 2(19), s. 106-116.

Irena Mamczak-Gadkowska, *Z historii kształcenia archiwistów w Polsce. Niezrealizowane projekty kształcenia archiwalnego pierwszych lat II Rzeczypospolitej*, [w:] *Z uczniami, kolegami i przyjaciółmi w świecie nauki. Prace dedykowane Profesorowi Bohdanowi Ryszewskiemu w osiemdziesiątą rocznicę urodzin*, pod red. Waldemara Chorążyczewskiego i Anny Żeglińskiej, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, NDAP, Olsztyn-Warszawa 2014, s. 239-253.

2013

Irena Mamczak-Gadkowska, *60 lat Archiwum Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu*, „Archiwista Polski” 2013, nr 4(18), s. 37-50.

2012

Dokumentacja masowa: z problematyki kształtowania zasobu archiwalnego, wstęp i red. naukowa Ireny Mamczak-Gadkowskiej i Krzysztofa Strykowskiego, Instytut Historii UAM, Poznań 2012 (*Wstęp*, s. 7-11).

Irena Mamczak-Gadkowska, *Archiwa warszawskie w Polsce niepodległej (1918-1939)*, [w:] *Wkład archiwistów warszawskich w rozwój archiwistyki polskiej. Zbiór studiów*

- poświęconych warszawskiemu środowisku archiwalnemu*, pod red. Alicji Kuleckiej, Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2012, s. 23-42.
- Irena Mamczak-Gadkowska, *Co zawdzięczamy archiwom z okresu dwudziestolecia międzywojennego?*, [w:] *Archiwa polskie wczoraj i dziś. Praca zbiorowa*, pod red. Kazimierza Kozłowskiego, Władysława Stępnia, NDAP, Stowarzyszenie Archiwistów Polskich, Warszawa 2012, s. 101-109.

2011

- Irena Mamczak-Gadkowska, *Akten der Reichsuniversität Posen in den Archivbeständen der Adam Mickiewicz Universität*, „Biuletyn Polskiej Misji Historycznej” 2011, nr 6, s. 168-185.
- Irena Mamczak-Gadkowska, *Problematyka archiwalna na powszechnych zjazdach historyków polskich w okresie międzywojennym*, [w:] *Archiwistyka oraz problemy historii Polski, Polonii i dyplomacji XX wieku. Księga jubileuszowa ofiarowana profesorowi Edwardowi Kołodziejowi w 70. rocznicę urodzin*, pod red. Janusza Łosowskiego, Wydawnictwo UMCS, Lublin 2011, s. 47-64.

2010

- Irena Mamczak-Gadkowska, *Dbłość o wizerunek archiwów polskich w 20-lecie międzywojennym*, [w:] *Public relations w archiwach. Zbiór studiów*, pod red. Marleny Jabłońskiej (Studia, Materiały, Konferencje Stowarzyszenia Archiwistów Polskich 4), Poznań 2010, s. 65-86.
- Irena Mamczak-Gadkowska, „*Archeion*”. *Tradycja i współczesność najstarszego polskiego czasopisma archiwalnego*, [w:] *Czasopisma naukowe bibliotek, archiwów, muzeów. Tradycje, role, perspektywy*, pod red. Agnieszki Królczyk, Biblioteka Kórnicka PAN, Kórnik 2010, s. 59-74.
- Irena Mamczak-Gadkowska, *Franciszek Paprocki*, [w:] *Wybitni historycy wielkopolscy*, pod red. Jerzego Strzelczyka, Wydawnictwo Poznańskie, Poznań 2010, s. 405-417.

2009

- Kształcenie archiwistów i zarządców dokumentacji w kontekście wdrażania Procesu Bolońskiego: materiały Konferencji Sekcji Edukacji Archiwalnej Stowarzyszenia Archiwistów Polskich i Zakładu Archiwistyki Instytutu Historii UMCS, Lublin, 23-24 października 2008 r.*, pod red. Ireny Mamczak-Gadkowskiej, [w:] *Studia Materiały, Konferencje Stowarzyszenia Archiwistów Polskich 2*, Stowarzyszenie Archiwistów Polskich, Poznań 2009.
- Irena Mamczak-Gadkowska, *Refleksje na temat literatury do przedmiotu „Podstawy archiwistyki”*, [w:] *Kształcenie archiwistów i zarządców dokumentacji w kontekście wdrażania Procesu Bolońskiego: materiały Konferencji Sekcji Edukacji Archiwalnej Stowarzyszenia Archiwistów Polskich i Zakładu Archiwistyki Instytutu Historii UMCS, Lublin, 23-24 października 2008 r.*, pod red. Ireny Mamczak-Gadkowskiej, [w:] *Studia Materiały, Konferencje Stowarzyszenia Archiwistów Polskich 2*, Stowarzyszenie Archiwistów Polskich Poznań 2009, s. 115-120.
- Irena Mamczak-Gadkowska, Krzysztof Strykowski, *Deklaracja Bolońska a kształcenie archiwistów w Europie*, [w:] *Kształcenie archiwistów i zarządców dokumen-*

tacji w kontekście wdrażania Procesu Bolońskiego, pod red. Ireny Mamczak-Gadkowskiej, *Studia, Materiały, Konferencje Stowarzyszenia Archiwistów Polskich 2*, Stowarzyszenie Archiwistów Polskich, Poznań 2009, s. 27-50.

Irena Mamczak-Gadkowska, *Kierunki zmian w kształceniu archiwistów na przełomie XX i XXI wieku*, „Res Historica” 2009, nr 28, s. 9-19.

Irena Mamczak-Gadkowska, *Franciszek Paprocki (1911-1978), pierwszy kierownik Zakładu Archiwistyki Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu*, „Archiwista Polski” 2009, nr 1(14), s. 9-20.

2008

Irena Mamczak-Gadkowska, *Fotografie i filmy w archiwach*, [w:] *Media audiowizualne w warsztacie historyka*, pod red. Doroty Skotarczak, Instytut Historii UAM, Poznań 2008, s. 89-105.

2006

Irena Mamczak-Gadkowska, *Archiwa państwowe w II Rzeczypospolitej*, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 2006.

2004

Irena Mamczak-Gadkowska (współautorka), *Opracowywanie materiałów archiwalnych z XIX-XX wieku*, [w:] *Metodyka pracy archiwalnej*, pod red. Stanisława Nawrockiego, Stanisława Sierpowskiego, wyd. V, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 2004, s. 142-196. (Autorka punktu *Opracowywanie spuścizn archiwalnych*).

Irena Mamczak-Gadkowska, Rafał Galuba, Tomasz Paluszyński, *Opracowywanie materiałów pozaaktowych*, [w:] *Metodyka pracy archiwalnej*, pod red. Stanisława Nawrockiego, Stanisława Sierpowskiego, wyd. V, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 2004, s. 196-234. (Autorka pięciu z siedmiu punktów rozdziału: *Opracowywanie dokumentacji technicznej; Opracowywanie materiałów kartograficznych; Opracowywanie nagrań dźwiękowych; Opracowywanie fotografii; Opracowywanie filmów*).

2003

Irena Mamczak-Gadkowska, *Aktualne kierunki kształcenia archiwistów i archiwalnych badań naukowych na świecie w świetle badań opublikowanych przez Carola Couture'a*, „Archeion” 2003, nr 105, s. 14-23.

2002

Irena Mamczak-Gadkowska, *Problematyka kształcenia archiwalnego na konferencjach Sekcji Edukacji i Szkolenia Archiwalnego Międzynarodowej Rady Archiwistów w latach 1996-2000*, [w:] *Archiwa i archiwiści w dobie społeczeństwa informacyjnego. Pamiętnik IV Powszechnego Zjazdu Archiwistów Polskich, Szczecin, 12-13 września 2002*, red. Daria Nałęcz, Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych, Stowarzyszenie Archiwistów Polskich, t. 1, Toruń 2002, s. 405-417.

Irena Mamczak-Gadkowska, *Archiwa i służba archiwalna na ziemiach polskich w czasie I wojny światowej*, [w:] *Między wielką polityką a narodowym partykularyzmem*, red. Jadwiga Kiwerska, Bogdan Koszel, Instytut Historii UAM, Poznań 2002, s. 493-506.

2001

Irena Mamczak Gadkowska, Stanisław Nawrocki, Irena Radtke, Krzysztof Strykowski, Jarosław Wiśniewski, *Opracowywanie materiałów archiwalnych z XIX-XX wieku*, [w:] *Metodyka pracy archiwalnej*, pod red. Stanisława Nawrockiego, Stanisława Sierpowskiego, wyd. IV uzupełnione, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 2001, s. 142-196. (Autorka punktu *Opracowywanie spuścizn archiwalnych*).

Irena Mamczak-Gadkowska, Rafał Galuba, Tomasz Paluszyński, *Opracowywanie materiałów pozaaktowych*, [w:] *Metodyka pracy archiwalnej*, pod red. Stanisława Nawrockiego, Stanisława Sierpowskiego, wyd. IV, uzupełnione, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 2001, s. 196-234. (Autorka pięciu z siedmiu punktów rozdziału: *Opracowywanie dokumentacji technicznej; Opracowywanie materiałów kartograficznych; Opracowywanie nagrań dźwiękowych; Opracowywanie fotografii; Opracowywanie filmów*).

Irena Mamczak-Gadkowska, *Pierwsza Polsko-Białoruska Konferencja Archiwalna, Poznań 26-28 października 2000 r.*, „Poznański Rocznik Archiwalno-Historyczny” 2001/2002, nr 8/9, s. 301-302.

2000

Irena Mamczak-Gadkowska, *Udział archiwistów poznańskich w krajowych i międzynarodowych zjazdach historycznych w okresie międzywojennym*, „Poznański Rocznik Archiwalno-Historyczny” 1999-2000, nr 6/7, s. 71-86.

Irena Mamczak-Gadkowska, Masahito Ando, Feng Huiling, Silvia Schenkolewski-Kroll, Theo H.P.M. Thomassen, *What Students in Archival Science Learn, a bibliography for teachers*, International Council on Archives. Section for Archival Education and Training, Tokio 2000. (Autorka bibliografii archiwalnej krajów Europy Środkowej i Wschodniej).

Irena Mamczak-Gadkowska, *Posiedzenie Komitetu Wykonawczego Sekcji Edukacji i Szkolenia Archiwalnego Międzynarodowej Rady Archiwów* (Jerozolima, 16-18 listopada 1999 r.), „Archeion” 2000, nr 102, s. 285-288.

1999

Irena Mamczak-Gadkowska, *IX Sympozjum Międzynarodowe na temat kształcenia archiwalnego* (Salamanka 28-30 października 1998 r.), „Archeion” 1999, nr 100, s. 431-433.

1998

Irena Mamczak-Gadkowska, *Lokacja Nowego Tomyśla. W ostatnich latach Rzeczypospolitej*, [w:] *Dzieje Nowego Tomyśla*, pod red. Bogusława Polaka, Urząd Miasta i Gminy Nowy Tomyśl, Nowy Tomyśl 1998, s. 51-63.

Irena Mamczak-Gadkowska, *Profesor Józef Paczkowski – pierwszy Naczelny Dyrektor Archiwów Państwowych w Polsce*, „Archiwista Polski” 1998, nr 4(12), s. 68-79.

Pamiętnik II Ogólnopolskiego Zjazdu Studentów Archiwistyki (Poznań, 16-17 kwietnia 1997 r.), pod red. Ireny Mamczak-Gadkowskiej, Zarząd Główny Stowarzyszenia Archiwistów Polskich, Instytut Historii UAM, Poznań 1998.

Irena Mamczak-Gadkowska, *Międzynarodowa Rada Archiwów i jej aktywność w dziedzinie edukacji archiwalnej*, „Poznański Rocznik Archiwalno-Historyczny” 1998, nr 5, s. 123-135.

Irena Mamczak-Gadkowska, Stanisław Nawrocki, Irena Radtke, Krzysztof Strykowski, Jarosław Wiśniewski, *Opracowanie materiałów archiwalnych z XIX-XX wieku*, [w:] *Metodyka pracy archiwalnej*, pod red. Stanisława Nawrockiego, Stanisława Sierpowskiego, wyd. III, zmienione i poszerzone, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 1998, s. 139-189. (Autorka punktu *Opracowanie spuścizn archiwalnych*).

Irena Mamczak-Gadkowska, Tomasz Paluszyński, *Opracowywanie materiałów pozaaktowych*, [w:] *Metodyka pracy archiwalnej*, pod red. Stanisława Nawrockiego, Stanisława Sierpowskiego, wyd. III, zmienione i poszerzone, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 1998, s. 189-211. (Autorka pięciu z sześciu punktów rozdziału: *Opracowywanie dokumentacji technicznej; Opracowywanie materiałów kartograficznych; Opracowywanie nagrań dźwiękowych; Opracowywanie fotografii; Opracowywanie filmów*).

1997

Irena Mamczak-Gadkowska, *Specjalizacja archiwistyczna na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu*, „Poznański Rocznik Archiwalno-Historyczny” 1996, nr 4, druk 1997, s. 123-133.

Irena Mamczak-Gadkowska, *Działalność Sekcji Edukacji i Szkolenia Międzynarodowej Rady Archiwów*, „Archiwista Polski” 1997, nr 4, s. 20-27.

1995

Irena Mamczak-Gadkowska, Stanisław Nawrocki, Irena Radtke, Krzysztof Strykowski, *Opracowanie materiałów archiwalnych z XIX-XX wieku*, [w:] *Metodyka pracy archiwalnej*, pod red. Stanisława Nawrockiego, Stanisława Sierpowskiego, wyd. II, poprawione i uzupełnione, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 1995, s. 151-187. (Autorka punktu *Opracowanie spuścizn archiwalnych*).

Irena Mamczak-Gadkowska, Dariusz Matelski, *Opracowanie materiałów pozaaktowych*, [w:] *Metodyka pracy archiwalnej*, pod red. Stanisława Nawrockiego, Stanisława Sierpowskiego, wyd. II, poprawione i uzupełnione, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 1995, s. 187-210. (Autorka trzech z sześciu punktów rozdziału: *Opracowanie dokumentacji technicznej; Opracowanie materiałów kartograficznych; Opracowanie nagrań dźwiękowych*).

Irena Mamczak-Gadkowska, *Gewälte Aspekte der Wirtschaftsarchive in der Archiv- ausbildung*, *International Council on Archives. Section for archival education and training*, Studies 7, Proceedings of the Regional Colloquium on Consequences of Political Changes in Eastern and Central Europe in Archival Education and Training. (Ljubljana, Slovenia, October 1994), Paris 1995, s. 42-57.

1994

Irena Mamczak-Gadkowska, *Die Bewertungsterminologie in Osteuropa*, [w:] *Bilanz und Perspektiven archivischer Bewertung. Beiträge eines Archivwissenschaftlichen Kolloquiums, Veröffentlichungen der Archivschule Marburg*, Institut für Archivwissenschaft, Nr. 21, red. A. Wettmann, Marburg 1994, s. 237-250.

Irena Mamczak-Gadkowska, *Międzynarodowe kolokwium „Bilanz und Perspektiven archivischer Bewertung”*, „Poznański Rocznik Archiwalno-Historyczny” 1994/1995, nr 2/3, s. 125-126.

Irena Mamczak-Gadkowska, *Szkoła Archiwalna w Marburgu*, „Poznański Rocznik Archiwalno-Historyczny” 1994/1995, nr 2/3, s. 85-91.

Irena Mamczak-Gadkowska, *Sprawozdanie z „Symposium of Consequences of Political Changes in Eastern and Central Europe on Archival Education Training”*, „Poznański Rocznik Archiwalno-Historyczny” 1994/1995, nr 2/3, s. 126-128.

1992

Irena Mamczak-Gadkowska, *Polsko-niemieckie rokowania archiwalne po I wojnie światowej*, [w:] *Polska i Europa w XIX-XX wieku*, red. Jadwiga Kiwerska, Bogdan Koszel, Dariusz Matelski, Arpress, Poznań 1992, s. 125-141.

Irena Mamczak-Gadkowska, Dariusz Matelski, *Opracowanie materiałów pozaakty- wych*, [w:] *Metodyka pracy archiwalnej*, pod red. Stanisława Nawrockiego, Sta- nisława Sierpowskiego, wyd. I, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 1992, s. 143-165. (Autorka trzech z sześciu punktów rozdziału: *Opracowanie doku- mentacji technicznej; Opracowanie materiałów kartograficznych; Opracowanie na- grań dźwiękowych*).

1990

Irena Mamczak-Gadkowska, *Józef Paczkowski i jego wkład w budowę polskiej służby archiwalnej*, PWN, Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych, Warszawa-Łódź 1990.

Irena Mamczak-Gadkowska, *Źródła archiwalne do dziejów Grabowa nad Prosną*, [w:] *Z dziejów Grabowa nad Prosną*, pod red. Bogusława Polaka i Marka Rezlera, Kaliskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, Kalisz 1990, s. 11-21.

1988

Irena Mamczak-Gadkowska, *Spółceństwo Ziemi Kaliskiej w obliczu narastającej groźby wojny 1939 r.*, [w:] *Bitwy września 1939 r.*, pod red. Bogusława Polaka, Koszaliński Ośrodek Naukowo-Badawczy, Koszalin 1988, s. 3-18.

Irena Mamczak-Gadkowska, *70-lecie Powstania Wielkopolskiego. Kronika wydarzeń, „Życie i Myśl”* 1988, nr 11, s. 10-17.

Irena Mamczak-Gadkowska, *Paczkowski Józef (1861-1933)*, [w:] *Słownik Biograficzny Archiwistów Polskich*, t. 1 (1818-1984), PWN, Warszawa-Łódź 1988, s. 161-164.

1982

Irena Mamczak-Gadkowska, *Przegląd źródeł i literatury do dziejów Czarniejewa i okolic*, [w:] *Studia z dziejów Czarniejewa okolic. Z tradycji walk narodowo-wyzwoleńczych 1794-1945*, pod red. Bogusława Polaka, Urząd Miasta i Gminy w Czarniejewie, Czarniejewo 1982, s. 6-38.

1979

Irena Mamczak-Gadkowska, *Postawa społeczeństwa Ziemi Kaliskiej wobec zagrożenia niemieckiego (kwiecień-sierpień 1939 r.)*, [w:] *Udział społeczeństwa Ziemi kaliskiej w Wojnie Obronnej 1939 r.*, pod red. Bogusława Polaka, Federacja Towarzystw Kulturalnych Ziemi Kaliskiej, Kalisz 1979. s. 75-106.

Irena Mamczak-Gadkowska, *Źródła do udziału młodzieży w Powstaniu Wielkopolskim 1918-1919*, [w:] *Z dziejów ruchu młodzieżowego*, Poznań 2 (1979), s. 67-77.

Irena Mamczak-Gadkowska, *Źródła archiwalne do udziału Wielkopolan w Wojnie Obronnej Polski w 1939 r.*, „*Kronika Wielkopolski*” 1979, nr 3(19), s. 82-92.

Irena Mamczak-Gadkowska, *Bibliografia do udziału młodzieży w Powstaniu Wielkopolskim 1918-1919*, [w:] *Z dziejów ruchu młodzieżowego*, Poznań 2 (1979), s. 77-95.

zestawiła Magdalena Biniś-Szkopek